

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ
ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Цюрупа Михайло Володимирович
Контактний телефон	066 1543120
E-mail	mvz777@ukr.net
Навчальна дисципліна	Логіка
Офіційна назва освітньої програми	Практична психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Практична психологія
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Формування навичок та вмінь логічного, аналітичного, творчого мислення
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	З.К.4. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями на основі аналітичного мислення. З.К.10. Здатність бути критичним та самокритичним на основі знань теорії доведення та аргументації СК11. Здатність до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема № 1.Історично-науковий аналіз науки логіки.	

Логіка як філософська наука, що досліджує форми, схеми мислення, побудову правильних міркувань; як наука про мислення, виражене мовою; як теорія форм правильних міркувань; як наукова галузь і дисципліна про загальні форми і методи раціонального мислення.

Еволюція мислительного ставлення до правил думки та її форм. Логіка у вченнях Стародавньої Індії (еристика) та античності (формальна логіка). Шлях боротьби з софізмами та пар алогізмами. Сучасний стан вивчення структури мислення, його форм, правил, відношень між думками. Необхідність аргументації у виявленні істини.

Сучасна логіка у ставленні до універсальної структури мислення, його форми, правила, відношення між думками з точки зору істинності чи хибності.

Тема 2. Предмет, методи та практичне значення логіки

Особливості логіка у власному специфічному предметі, виділеному із більш широкого об'єкту дослідження, яким є мислення та може бути спільним для багатьох наук. Людське мислення та спільні риси із логікою виконання програм обчислювальних машин. Підходи до мислення різними науками із співвідношенням з логікою: філософія орієнтується на відношенні мислення до буття, психологія на індивідуальних особливостей різних вікових груп. Методи логіки – сукупність засобів і приймів пізнання форми, структури та змісту наших думок. Основні методи в логіці : абстрагування, аналіз, синтез, індукція, дедукція та інші мислительні операції.

Логічна форма міркування як загальна структура, що виявляється в результаті абстрагування від значень термінів та змісту понять, які ми використовуємо у практичній діяльності психолога.

Тема 3. Форми логічного мислення: *поняття*

Поняття як форма мислення. Поява понятійного мислення. Прийоми формування абстрактних понять. Поняття і мова. Структура поняття. Закон оберненого відношення між змістом поняття і його обсягом. Види понять. Логічні відношення між поняттями. Відмінність між термінами, поняттями, категоріями.

Логічні операції обмеження і узагальнення понять. Специфіка визначення понять в галузі практичної психології.

Тема 4. Форми логічного мислення: *судження*

Загальна характеристика судження. Судження і речення. Прості і складні судження. Види простих суджень та їх структура. Категоричні судження та їх види. Розподіленість термінів у судженнях. Логічні відношення між категоричними судженнями. Модальні судження. Складні судження. Умови їх істинності. Способи формування судження стосовно психічних процесів.

Тема 5. Форми логічного мислення: *умовиводи*

Сутність умовиводу та його структура. Безпосередні умовиводи. А) безпосередні умовиводи із простих суджень; б) безпосередні умовиводи із складних суджень. Дедуктивні умовиводи. Простий категоричний силогізм. Складні і складноскорочені силогізми. Дедуктивні умовиводи

із складних суджень. Індуктивні умовиводи. Види індукції. Умовиводи з аналогією психічних явищ та процесів. Умовивід є така форма логічного мислення, коли за допомогою із одного або декількох суджень, названих засновками і пов'язаних між собою, отримують нове знання у висновку, якого не було у засновках. Вимоги до вихідного знання (засновки) - такі істинні судження, з яких за допомогою правил логіки отримують нове знання.

Вивідне знання у вигляді судження, в якому втілюється нове знання стосовно психологічних явищ і процесів.

Тема 6. Основні закони логіки. Логічний закон як внутрішній, суттєвий, необхідний зв'язок між елементами думки, або формами мислення у процесі побудови міркувань. Види законів відкритих у Аристотеля, Ляйбніца: закон тотожності, закон виключного третього, закон суперечності, закон достатньої підстави. Особливості законів, відкритих шотландським вченим де Морганом.

Не співпадіння законів логіки з термінами «юридичні закони» та «закони природи». Логічний закон виражається завжди істинним висловлюванням. Умови істинності: не залежить від значень істинності простих висловлювань-складників закону. Порухення закону навмисно чи помилково та поява софізмів або алогізмів.

Тема 7. Логічний аналіз запитань та відповідей

Визначення та зміст запитання. Значення запитань у процесі дискусії.

Види і логічна структура запитань. Поняття коректного та не коректного запитання. Уточнюючі запитання, спрямоване на визначення істинності чи хибності своєї передумови. Доповнююче запитання, спрямоване на з'ясування нових відомостей у досліджуваних предметах. Граматична ознака таких запитань. Специфіка закритих та відкритих запитань та вимог до відповідей. Логічний зміст і структура відповідей.

Тема 8. Логічні основи теорії аргументації: доказ і спростування

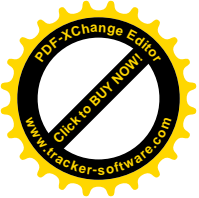
Необхідність аргументації у практичній діяльності практичного психолога. Сутність і структура аргументації. Побудова доведення та його види. Правила та помилки в доведенні і спростуванні.

Складові теорії аргументації як процесу обґрунтування певного положення (твердження, гіпотези, концепції) з метою переконання опонента в його істинності, доцільності. Специфіка логіки руху думки у аргументації: теза - аргументи - демонстрація – доведення.

Форми результатів при обґрунтуванні істинності положення висловленого психологом за допомогою інших положень, істинність яких встановлена раніше або не виявлена. Пряме та непряме доведення.

Аргументація в сферах політики, бізнесу, науки, менеджеризму.

Програмні результати навчання	
Форми поточного та підсумкового	Поточний контроль - балів

контролю	Проміжний контроль - балів Підсумковий контроль (залік, екзамен) - балів
-----------------	---

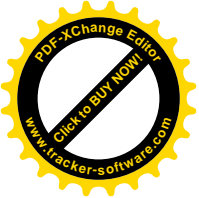
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік)

Підсумкові бали = Загальна кількість балів (перед + Кількість балів за навчальної дисципліни підсумковим контролем) підсумковим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 - 100	Відмінно (зараховано)	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80 – 89	Добре (зараховано)	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75 – 79		C	« Добре » - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65 – 74	Задовільно (зараховано)	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60 – 64		E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички

			роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21 – 59	Незадовільно (не зараховано)	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінена числом балів, близьким до мінімального, при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
1 – 20		F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондар Т.І Логіка. Навчальний посібник. - К.:ДАККК і М, 2006.
2. Жоль К.К. Вступ до сучасної логіки.-К.: Вища школа, 1992.
3. Гвоздік О.І. Логіка.-К.: Академія ВСУ, 1994.
4. Івін О.А. Логіка.-Київ: АртЕк, 2015.
5. Кондаков Н.Й. Логический словарь-справочник.-М.: Наука, 1975.
6. Логіка.Навчально-методичні поради для проведення практичних
7. занять/Укл.: І.М.Волошко, В.Х.Лобас, М.В.Цюрупа. –К.:КВГІ, 1996.
8. Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки.-К.: Золоті ворота, 2006.
9. Хоменко І.В. Логіка - юристам.-К.: Четверта, хвиля, 1997.
- 10.Цюрупа М.В. Логіка.-Донецьк: ДО ХГУ, 1994.-75 с.
- 11.Цюрупа М.В. Логіка: конспект лекцій. – К.:ДУІТ, 2018.